
పూజుల్ల అన్వేషిస్తాం

—రావికొండలరావు

హిత్రలు :

- కామేశ్వరరావు : (55-60 సం॥ల వయస్సు)
 శేషయ్య : (50-55 సం॥ల వయస్సు)
 నీలమ్మ : (45-50 సం॥ల వయస్సు)
 వత్సనారాయణ (30-35 సం॥ల వయస్సు)

(ఈ నాటికను ముందుగా ఎవరు ప్రదర్శించాలనుకొన్నా-ముందుగా
 రచయిత తిభిత పూర్వకమైన అనుమతి తీసుకోవాల)

మా ఇల్లు అన్నెకిస్తాం

—రావికొండలరావు

[మధ్యతరగతి కుటుంబీకుల ఇల్లు. అది వారి ముందు

గది. ఎదురుగా గోడకు పూర్వీకుల ఫోటోలు, దేవుళ్ళ ఫోటోలు కనిపిస్తూ వుంటాయి. గదిలో రెండు మూడు కుర్చీలు, ఓ మూం పాత దేవిచూ వుంటాయి. దేలులుమీద వున్నకాలు, పత్రికలూ వుంటాయి. అక్కడే ఒక ట్రాన్సిస్టర్ రేడియోలో భక్తి రంజని పాటలు వినిపిస్తూ వుంటాయి. తెరలేవకముందునుంచే పాటలు వినిపిస్తూ వుంటాయి. తెరలేవిన తర్వాత, అక్కడ ఎవరూ వుండరు. పాటమాత్రం వినిపిస్తోంది. ప్రేక్షకులకు ఎడమచేతివేపు వీధిలోకి దారి; కుడివేపు ఇంట్లోకి దారి. కొన్ని కణాలపాటు పాట వినిపించాక, వీధివైపునుంచి శేషయ్య ఆట్రుతగా వచ్చాడు]

శేషయ్య : (ఆట్రుతగా అటూఇటూ చూస్తూ) కాముడూ... కాముడూ!... కామేశ్వర రావు! హూ! ఈ రేడియో ఒకటి తారస్థాయిలో తోచనిప్పకుండా; (అని వెళ్ళి రేడియో ఆవుజేస్తాడు) కాముడూ...అల! ఏమెవోయారు చెప్పా...ఒక్కరూ వున్నారు. రేడియో శబ్దం ఆగిపోయినాకూడా గమనించలేంభర్మ!...ఒరే కామేశ్వర రావు... సీతమ్మా... సీతమ్మా... ఏదో అయిపోయినట్టున్నారు పిక్కు! దొంగవెడప వట్టా కూడా ఇంతేగద! ఇంత అశాస్త్ర ఏమిటి చెప్పా ఈ దంపకుంకి!... ఓదంపకులూ లాభంలేదు. లోపలికి వెళ్ళి చూడాలి. (ఒక రెండడుగులువేసి ఆగి) లోపలికి వెళ్ళే ఏం అహూయత్యం చూడవలసి వస్తుందో; అసలే రోజులు బాగులేవూ-ఇక్కడినుంచి పిలవడమే శ్రేయస్కరం!... కాముడూ!... లాభంలేదు. దొంగవచ్చి ఎత్తుకుపోయినట్టు ఏదైనా ఎత్తుకుపోయే, అప్పుడు దిగువారేమో చాకతి వరమే! చూడాలి. (మెల్లిగావెళ్ళి ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో తెచ్చి చుట్టిమీదపెట్టి. రెండు వట్టుకుని వెళ్ళిపోయాండగా లోపలుంటి కామేశ్వర రావు వస్తాడు)

కామేశ్వరరావు : ఆ(ఆ... అదేమిచోయే శేషయ్య... ఈ ట్రాన్సిస్టర్ ఏవట్టుంది ఆరంభించావు? పైగా వట్టవగలా... అన్యాయం! దారుణం!

శేషయ్య: కాకపోతే ఏమిటయ్యా...ఎంతసేపట్టుంచి పిల్చినా పంకరు; ఊడి పడరు! ఏమైపోయారిద్దరూ?...తలుపులు తీసేసి లోపం కూసంటిరేమయ్యా, గుడ్డో దేవతల్లాగా!

కామేశ్వరరావు: నేను స్నానానికని నీస్వకామకుంటున్నాను పెరట్లో. ఇంతలో కాకి అరిచింది. పొద్దున్నే చుట్టం ఎవడేనా దిగుతాడు కాబోల్రా భగవంతుడా; ఏది దారి- అని ఆలోచిస్తున్నాను. అంతలో నీ పిలుపు నా చెవిని పడింది. దిగాద్రా చుట్టం అని కుని, భయంభయంగా నిదానంగా వచ్చాను. నీ దొంగతనం చూశాను!

శేషయ్య: లేకపోతే ఏమిట్రా కాముచూ! ఇలా కుర్చీ అవీ ఎత్తుకుపోతే ఏం చెయ్యగలవు? ఓసారి. నీకు ఇలా జరిగితేగాని, యిద్దిరాదని ఎత్తుకుపోతున్నాను.

కామేశ్వరరావు: నాకు బుద్ధోచ్చేలా చేశావుగాని, కూబో. ఇంట్లో వున్నది ఇద్దరజే అయినా, అది చేస్తుందని నేనూ; నేను చేస్తానని అదీ-ఏదీ చెయ్యం. "నేను స్నానానికి వెళ్తున్నాను-తలుపు వేసుకో" అన్నాను. అవిడగారు ఆప్పుడు ఇక్కడే వుండి- ఈ రేడియోలో పాట వస్తుంటే తాళం కొడుతూ. అంతే, ఆ తాళంలోపడి వీధితాళం గురించి మరిచిపోయి వుంటుంది. ఎన్నింటికని చావను శేషయ్య-అది అమాయకు రాలాకాడు; అర్చకురాలాకాడు! ఏమిటో ఆ మనిషి తత్వం అంత.

శేషయ్య: సరే, నీకు స్నానానికి దైముండా-నాతో కాస్తేపు కాలక్షేపం చేస్తావా?

కామ: సుప్రభాత సమయంలో వచ్చి కాలక్షేపం అరటావేమిచి శేషయ్య-అరెంటు కాలక్షేపం అయితే చెప్పు. ఆర్థినరీ అయితే తర్వాత చూసుకుందాం. నేనింకా స్నానం, ధ్యానం...

శేష: అరెంటేనయ్య-కాకపోతే ఇంత పొద్దున్నే దిగుతానూ చుట్టం దిగినట్టు!

కామ: అప్పుకోసం వచ్చివుంటావు. ఎంత! పదా-పాతికా; నూరు, రెండొందలు మాత్రం అడక్కు.

శేష: అప్పుకోసం రాలేదుబాబూ-చెప్తా-కూబో. నీకు తెలియాలి ఈ విషయం. (కామేశ్వరరావు కూచున్నాడు) కాఫీ అయిందా అదీలేదా?

కామ: ఐంది! నీడి?

శేష: లేదే-అదేగా, అది వుచ్చకుంటేనేగా మంట పెగుల్తుంది.

కామ: ఓరి నీయింటిచుట్టూ నెమల్లు-తిరగా; కాఫీకోసం వచ్చావుటయ్య. హోటలు కొచ్చిగట్టు! ఇంతదూరం రాకపోతే, మీయింటి దగ్గరున్న హోటల్లో ఓ చుక్క-పేవిందకపోయావు-రూపాయో అర్థో పోతే పోయింది!

శేష: కాఫీకోసం రాలేదురా కాముచూ! ముక్క వివిపించుకోవుగదా. విషయం చెప్పేముందు ఓ గుక్కెడు వేడికాఫీ గొంతులో పోసుకుందామని, కక్కుర్తి పడ్డాను. ఓంటే ఇవ్వ. లేకపోతే, వెళ్ళి కాఫీ తాగొచ్చి చెబుతాను.

కామ: ఓరి నీ భార్య దీర్ఘ సుమంగళికానూ-ఇస్తానేవయ్య కాఫీ, అయితే ఒకటుం

శేష: దికాదన్ లేదంటావు. పాలుమాత్రం ఇవ్వమనుమా = ఇబ్బు మనుష

కామి: మనం ఓమాట వెళ్లి వాళ్ళని పాపం పంకరించి రావాలే!

నీత: అలాగే వెళ్తాం. అయినా ఇవాళా రేపూ వద్దలేండి. మంచిరోజులుకావు. కాదేపామై కరుస్తుందని, ఒకదానికొకటి: ఆ దైములో మరయింబోనా దొంగ పదొచ్చు; లేదా వారింది దొంగతనం గొడవ మరమిదికేనా రావచ్చు.

కామి: ఓసి నీ కొంపనిండా ముత్తాలుపండా; ఎలాంటి మాటలంటున్నావే; మరకీ వాళ్ళ దొంగతనానికీ ఏమిచే సంబంధం? శేషయ్య నువ్వువెప్పు-ఏమిటి సంబంధం?

నీత: సంబంధంలేదు. లేకపోయినా రోజు బాగులేకపోతే మీద పడుతుందనే చెప్పడం!

కామి: సర్లే-మంచి ముహూర్తం పెట్టించుకుని, వర్త్యం, యమగండం అపీ లేకుండా చూసుకొని పట్ట పీతాంబరాలు కట్టుకొని, బ్యాండు మేకంతో వెళదాం- సరేనా?

నీత: అవి ప్రతిదానికి వేళాకోళం, వెక్కిరించా; విన్నారా శేషయ్యగారూ, కీదెంచి మేలేంచమన్నారకదా పెద్దలు...ఆ మాట చెప్పడం తప్పా?

శేష: తప్పేమీలేదమ్మా-రైచీ. వెళ్లి పరామర్శించకపోతే కొంప మునిగిపోతుండా జైల్లో పెడతారా-అహ, నా పాయింటు అసలు అదికాను-అంతమంది వుంటున్న ఆ యింట్లోనే అలా జరిగిందే, లింగులింగుమని ఇద్దరే వుంటున్నారకదా ఇక్కడ, కాస్త జాగ్రత్తగా వుండమని పెద్దరించిపోదామని వచ్చాను. అంతే!

కామి: నిజమేనయ్యాయ్; జాగ్రత్తగానే వుండాలిమరి.

శేష: ఏంజాగ్రత్త...నేనాచ్చేసరికి వీధితలుపులు రెంహా రెరచిపెట్టి ఒదిలేశారు; రేడియో, ఫుస్తకాలూ అన్నీ ఎదురుగా వున్నాయి. ఎవడొచ్చినా దిక్కులేదు!

నీత: ఆ, పట్టపగలు ఎలా ఎత్తుకుపోతారైంది-అంత చేతకాని వాళ్ళెవరుంటారు.

శేష: అదేమిటమ్మా-దొంగకి పట్టపగలు, పట్టరాశ్రీ అని వుంటుండా ఏమిటి వాళ్ళు అలా డ్యూటీలు వేసుకుని నిత్యం తిరుగుచూనే వుంటారు. అనువు దొరికితే, చేజిక్కించుకుంటారు!

నీత: ఇంట్లో మనుషులుండగానే-

శేష: మనుషులుంటే మరి మంచిదమ్మా-చక్కగా మర్దర్లుకూడా చేసేసి, చక్కా వెళతారు.

నీత: ఆ...అమ్మ దొంగవెధవలు; ఇక్కల్లో మనుషులు వున్నాకూడా నగలూ సామాన్లూ ఎత్తుకుపోతారన్నమాట;

కామి: సామాన్లన్నమాటేమిటి-నిన్నుకూడా ఎత్తుకుపోతారు; మర్దరు చెయ్యడానికి వీలు కుదరకపోతే!

నీత: నన్నెందుకు ఎత్తుకుపోతారు-మూతిపప్పు రాంగొట్టి స్తాను. అహ...అంత తేలిగ్గా వున్నానేమిటినేను;

కామి: నువ్వు బరువుగా వున్నావనిపిస్తే నలుగురూ సాయంపట్టి ఎత్తుకుపోతారు;

సంవా?

నేత ఏమంతోయ్ నా శోలికి పచ్చారంటే మాత్రం ఊరుకునేదిలేయ్! కావాలంటే నా నగలన్నీ ఒల్చి ఇచ్చేస్తారుగాని, ఆ వెధవలకి మాత్రం అయను!

శేష అలాగేలేమ్మ మన జాగ్రత్తల్లో మనం వుంటే ఏదొంగా రాణు, ఏమీ జరగదు!

కామే వాళ్ళ జాగ్రత్తల్లో వాళ్ళూ వుంటారు ఏంచేస్తాం-చర్య సిద్ధాంతాన్ని నమ్ముకుని ముక్కు మూసుకుని కూచోడమే

నేత ఏమైనా నాకుమాత్రం భయంగానే వుండినుమింటి పట్టపగలే ఒచ్చి దోచేసుకుంటూవుంటే ఎవరంమాత్రం ఏంచెయ్యగలం? పైగా, శేషయ్యగారూ-ఈయన పొద్దున్నే బయల్దేరతారా-వాకింగులకని, నేనొక్కదాన్ని యింట్లో విసుక్కివిసుక్కిమని కూచంటాను మా పిల్లవెధవలని ఆ ఉద్యోగాలేవో, ఈ ఊళ్లోనే మాసుకోవడం అంటే, తలో వూరూ పారిపోయారు అవునూ-సాయంకాలం వెళ్తల్లో మాదా తిరుగుతూ వుంటారేమీరు-అదెక్కడికి?

కామే మీటింగులకి-లేకపోతే అలా గుడికి, లేదా కాంక్షిపానికి;

నేత చూశారా-ప్రతి సాయంకాలం ఇదో తిరుగుసు తిరిగొచ్చేసరికి, ఎనిమిదో తొమ్మిదో అవుతుంది అంత రాత్రివరకూ జైల్లో పడివున్న దొంగలొక, అలా కూచంటారు ఒడ్డుకెండి- ఈ వాకింగులూపట్ట, మీటింగులూపట్ట-శుభ్రంగా ఇంట్లోనే తిరగండి రంగుల రాబ్బంటలా (ఈ తోపం శేషయ్య అక్కడున్న వాస్త్రా పత్రిక చూస్తున్నాడు)

కామే చూడవయ్య శేషయ్య-ఎలా మాట్లాడులోయో-వాకింగు అన్నదేదో నేను జల్పాకోసం తిరుగుతున్నానేమిటి-డాక్టర్లు చెప్పారూదాఅని, వాళ్ళకోసం వెళ్తున్నాను; నా దయబడిసుకీ గుండెబ్బుకీ మంచిరన్నాడుగదా;

నేత ఏమిటి-మీకు గుండెబ్బుచూచావుంటా- ఆరోగ్యం సంగతి నాలో ఎప్పుడూ చెప్పారుకాదు;

కామే జబ్బింలేదే! అలాంటిబ్బు రాకుండా మునిసిపాల్ గ్రాత్త పరకం అప్పుమాటి నీకు దొంగ భయం వుండని నాకు వాకింగు మానేసాను-దయచేచూ తగ్గదు, గుండెబ్బు రాక తప్పదు-దాదే!

నేత కొంపముంచేవారంకి! ఇదేం చార్జర్లంకి-అంటిచేదోపస్తే మందోమాకో ఇవ్వకుండా, ఈ వాకింగుంకి తిరగమని చెప్పడం ఎదులంకి-అదే ప్రాక; కాంతో! అవునూ ఈ డాక్టర్లకి దొంగ భయం అవీ వుండవాలి ఎదులంకి-

శేష. (పేపరుచూస్తూ-ఒక్కసారి) ఆమ్మో దొంగలు దొంగలు!

ఇద్దరూ ఎక్కడ ఎక్కడ...

శేష ఇక్కడ-ఈ పేపర్లో చూశారా: "చామ్మతిమ్మనపేటలో దొంగల బంబా రాత్రులు పోలీసుంగస్తే"

కామే. ఆమ్మ! చామ్మతిమ్మనపేటామ్మ-పూరేయోనని మాడిలిపోయాను, ఓకి

నీ కొడుకునోట్లో పంచదారపొయ్యి-భయపెట్టే శాపయ్యో!

శేష: (పేరు చూస్తూనే) ఓ దొంగతనం చూశావా-“పట్టపగలు బ్యాంకి దోపిడి లక్షా ఇరవై వేలలో పరాతి”

నేత: బ్యాంకిగదా-పర్చాలేదు. ఇల్లేమో అనుకున్నాను. ఐనా ఈ బ్యాంకులవాళ్ళు అన్నేసి లక్షలు పెట్టుకుని కూచంటారెందుకో!

శేష: ఏది చూశావా-

కామె: ఏదా చూడలేను, విచారేనుగాని, ఆ పేపరు అక్కడ వదేసి నువ్వు బయల్దేరు లేదా, దొంగల వార్తలు చదువుకుంటూ వుండు-నేను వెళ్లి స్నానం చేసొస్తాను.

శేష: వెళ్తున్నాని గాని-ఇంతకి నా సలహా ఒకటుంది. వింటానంటే చెప్తాను.

కామె: చెప్తానంటే ఎనక చస్తామా-చెప్పు!

శేష: ఏం చెప్పి-ఏదోగానికి వెళ్లిన మీ పిల్లలకి ఈ వూరు ట్రాన్స్ ఫర్ కాదు; వాళ్ళప్పట్లో రాదు. మీరు మీ ఈ దివ్యభవనం వదలి, వాళ్ళ దగ్గరకి వెళ్ళు అంటే నా సలహా ఏమిటంటే, మీరు-మీ మేడపైన భాళీగానే వుంటుంది గనక-అది అద్దె కిచ్చేయండి. పైర సందడి, మీకు రాబడి: దొంగభయం దొరభయం వుండదు; ఇంత ఇల్లు ఇద్దరికి అనువసరం: ఆలోచించండి.

కామె: ఆవునడువో శేషయ్య- ఐనా, నాకెందుకో అద్దెకివ్వాలని లేదు మొదట్నుంచీ. అద్దెల వాళ్ళతో పడలేం. అద్దెలు సరిగ్గా ఇవ్వరు, ఇల్లు సరిగ్గా చూసుకోదు!

శేష: అలాంటి వాళ్ళకి ఇవ్వమయ్యా- అన్నీ చూసుకుని సవ్యంగా వుంటారను కున్న వాళ్ళకే ఇస్తాం.

కామె: ఆదెలా తెలుస్తుందిలే- దిగిన తర్వాతగానీ తేలదు భాగోతం:

శేష: నే చూస్తాలే మంచి పోర్టిని. అద్దె మూడు నెలలది ముందే ఇచ్చేయాలి. ఇల్లు సరిగ్గా చూసుకోవాలి.

కామె: పెద్ద కుటుంబం కాకూడదు సుమా:

శేష: ఇద్దరు పిల్లలే వుండాలి.

నేత: పిల్లల్లేకుండా వుంటే మరీ మంచిది. గోల వుండదు.

శేష: పిల్లలుండకూడదు:

కామె: ఆఫీసరైతే మంచిది.

శేష: మరీ మంచిది... దీనివల్ల తేలిందేమిటంటే, మీ యింటికి ఎవడూ అద్దెకు రాదు!

ఇద్దరూ: ఏం?

శేష: ఆఫీసరు, పిల్లలు వుండకూడదు అంటే, ఎలాగయ్యా-ఆఫీసరైన తర్వాత పిల్లలుండకుండా ఎలా వుంటాను?

కామె: సరే, పిల్లల్ని వుండనీ.

నేత: మీరు మంచివాడిని చూడండి ఇష్యుగానా-నాంబ్రానా...మైర కుటుంబం

రక్షణమై పిల్లలూ అయితే బావుంటుంది:

శామే: నువ్వు చెప్పింది పెళ్ళి సంబంధానికి చెప్పినట్టుంది! నేనూ చూస్తూనే ఉన్నాను. నువ్వు చూడ:

శేష: మాళ్లం అనేంటేమీ ఈ రోజుల్లో. ఇల్లు అద్దెకి దొరుకుతుందని చెబితే, పంప దార తోసం రేషన్ షాపుమీద పడ్డట్టు పడతారు!

నేత: ఐతే ఎవరికి చెప్పొద్దు.

శామే: ఆ—ఓ పని చేస్తాను శేషయ్యా! ఇంచీముందు బోర్డు ఉండాలి. వచ్చే వాళ్ళందరినీ ఇంటర్వ్యూ చేస్తాను. సెగ్గినవాడికి, నాకు నచ్చిన వాడికి ఇల్లు ఇస్తాను. ఏమంటావ్?

శేష: ఈ ఐడియా దాగానే వుండిగాని— ఆ పచ్చేవాడే చొంగ కాసుండా మాత్రం చూసుకో.

శామే: నీ కెంతుకు, నేచూస్తాగా—అవన్నీ. ఆలోచన బాగానే వుంది. బోర్డు కట్టెయ్యి మంటావేమిటి?

నేత: మంచిరోజు చూసి కడదాం అండి.

శామే: ఇంకానయం! పురోహితుణ్ణి పిల్చి, ముహూర్తం పెట్టిస్తాననలేదు! బోర్డు రాగి గుమ్మానికి కట్టరానికి మంచేమిటి శేషయ్యా—దీని చాచుస్తాగాని!

శేష: ఏం భయం లేదమ్మా—కట్టనీ. నీ దగ్గర పెద్ద అట్ట పుండా—

శామే: వుంటుంది.

శేష: ఐతే, ఒక వస్తు తోముకునే పుల్ల తీస్కో. ఒక వైపు రాయిలో కొట్టి, కుంచెలా చెయ్యి. నిరాణ్ణు పుండా— అంచులో మంచి అట్టమీద రాసేము—అంటే. ఇంతకీ నీ రాత బావుంటుందా—

శామే: నారాతశేమయ్యా— దివ్యమైనరాత! రాత దాగోరేపపోతే ఇంతమంచి భార్య నలుగురు పిల్లలు, ఈ ఇల్లు—ఇవన్నీ ఎలా వస్తాయి?

శేష: ఆరాత సరే—ఈ రాత, చేతిరాత!

శామే: ఆ రాత బావుంటే ఈ రాతా బావుంటుంది. (పెళ్ళిపోతాడు)

నేత: ఏమంటి, ఏమనిరాస్తారు బోర్డు?

శామే: ఏమని రాస్తాను—టురెవ్ అని రాస్తాను.

నేత: అదెందుకంటే—టురెట్టూ టాయిరెట్టూ అని ఇంగ్లీషు! ఏ ఇంగ్లీషువాడో వచ్చి ఇల్లు అడిగాడంటే చస్తాం! పట్టంగా తెలుగులో రాయండి—తలుగువాళ్లే వస్తారు! ఇంకోభాష వాళ్ళెవరొచ్చినా మాటామంటి తెలియకుండా అపనవదాలి!

శామే: అలాగే తెలుగులోనే రాస్తాను. అదీ, అంచనూ రాసినట్టు “ఇల్లు అద్దెకు” అని పొడి అక్షరాల్లో రాయను. “మా ఇల్లు అద్దెకు ఇస్తాము” అని రాస్తాను, ఎలా వుంటుంది?

శేష: బ్రహ్మాండంగా వుంటుంది. వీలైతే మర్నలో ఒక తంకాయి కూడా చెయ్యి.

దివ్వీబొమ్మలా వుంటుంది!

శాపే: బొమ్మ అది నాకు రాదయ్యా-అక్షరాల్లైతే పర్వాలేదు.

నీత: తప్పలూ అవీ లేకుండా సుబ్బరంగా రాయండి. అట్టకీపైన తాకు కూడా కట్టండి-పైన వేల్చాకవియ్యాలిగా.

శాపే: చూశావా! వాకు తట్టనే లేదు (వెళుతున్నాడు)

శేష: మరి-నేను కూడా వెళ్ళిస్తాను కామునూ!

శాపే: ఉండుండు, ఏదో నీ చలవ, నీ పుణ్యమా అని. దొంగలపయం లేకుండా బడియా ఇచ్చావు. నీ సముఖంలోనే, ఈ బొద్దు సెరిమని కూడా అయిపోతే-విప్పంగా వుంటుంది. ఒక్క నిమిషం-లోపలికి వెళ్ళాడు).

శేష: చూశావా సీతమ్మా! ఇంతసేపు నీయింటి పున్నానా-మంచి సలహా ఇచ్చానా కప్పు కావీకి నోచుకోలేదు!

నీత: రేపు తెల్లవారే సరికి వచ్చేయండి శేషయ్యగారూ-రెండు కప్పుల కావీ ఇస్తాను. ఇవాళ చుర పాలు సిండుకొన్నాయి!

శేష: అది సరేలే-అక్క-ఉన్నమాట చెప్పారు మాట వరసకి! ఇంకకీ పైన లద్దె కిస్తే ఎంతోస్తుందంటావ్ సీతమ్మా!

నీత: ఏమో-నాలుగైదు వందలు రావచ్చు.

శేష: నాలుగైదు వందలేమిటి సీతమ్మా అమాయకురాలూ వున్నావు. వెయ్యి రూపాయిలకు తక్కువ రాదు. రాకపోవడం ఏమిటి నువ్వు ఇవ్వకు!

నీత: ఆయనతో చెప్పండి శేషయ్యగారూ ఈ మాట! అన్నీ చవకకప్పనూ, ఖరీదు పేరాలానూ. మనం ఏదైనా ఇస్తే చవగ్గా ఇవ్వాలంటారు; కొండే, ఖరీదు ఎక్కువ పెట్టి కొంటారు.

శేష: అమాయకుడమ్మా పాపం!

నీత: అమాయకుడేం కాదులేండి-ఆ గడుస్తనం చూపించవలసినచోట చూపించరు-అదే నా కోరిక... ఈ రేడియో ఎందుకు ఊరుకుందో ఏమిటో-తీసుకెళ్ళి ఎవరి కైనా చూపించుకురండి శేషయ్యగారూ-(తెచ్చి ఇస్తుంది)

శేష: నాకెవరు తెలుసమ్మా-

నీత: ఎవరో ఒకరు తెలుస్తారు. మీరైతే కాస్త చవకలో చేయించుకొన్నారు. వేపొద్దున్న కావీ వేళకు వస్తారు-తీసుకొచ్చేద్దురుగాని! (ఇచ్చింది తీసుకున్నాడు) ఏరేం అనుకోకండి. నాకు రేడియో వాడకపోతే తోచదు. వాగుకూపుంటే ఆయనకు తోచదు. అదిగో, ఆ వార్తలు చెప్తారు చూడండి, అవి మాత్రం వింటారు! (లోప బ్లంది కామేశ్వరరావు దోర్లతో వచ్చాడు. చేతిలో పెద్ద నోట్ బుక్ కూడా వుంది).

శాపే: శేషయ్యా-బొద్దులేడి. ఎలావుంది? చదువు.

శేష: (చదువుతూ) "మా ఇల్లు అదైకు ఇస్తాము." బావుంవయ్యా, శుభ్రంగా దోర్లలు రాసుకునే వ్యాపారం పెట్టావనుకో-నీకు ఇంక తిరుగులేదు!

నీత: అలాంటి సలహాలు ఇవ్వకండి శేషయ్యగారూ-ఇహ అదే పనిగా అట్టలు

వట్టుకుని రాసుకుంటూ చాచుంటారు. పచ్చెవాడనా-పోయివానూ! ఎవడి వగ్గరా మైనా పుచ్చుకోరు. రాయను ఆనీ చెప్పయి!

కామే: ఓనీ నీజుట్టు నల్లదనా-ఎలా తీసిపారెస్తున్నావే నన్ను! నలే-పదపయ్యా మేక ఎక్కుదాం!

నేత: ఉండంకంకండి-వడి ఆ బోర్డు? (తీసుకొని, గోతకివున్న పటాల వగ్గర హారతి ఇచ్చినట్టు తిప్పతూ) భగవంతులారా! ఈ బోర్డు చంపవల్ల, మా యింటికి మంచి అయ్యేలాగ్నోచ్చి, మాకు దొంగ భయాలు లేకుండా చెయ్యండి!

కామే: ఈ నోట్ బుక్ కూడా వారితో చూపించవే-(ఇచ్చాడు)

శేష: ఇదేమిటి కామునూ-అలై వనూశ్యకా?

కామే: ఆ-కాదు! అప్టికేషన్లకి వచ్చిన వాళ్ళందరినీ ఇంటర్వ్యూలు చేస్తానా-వాళ్ళ ఏవరాలు అందులో రాస్తాను. పేరు, ఉద్యోగం, కుటుంబం ఎంతమంది, జీతం ఎంత-ఇవన్నీ కాబందా వుంటాయి. వారం రోజులపాటు ఇంటర్వ్యూలు జరిపి, ఎనిమిదో రోజున అవన్నీ చూసుకొని-ఇట్లు ఎవరికివ్వాలో ఎప్పుడొని కలుగు చేస్తానన్నమాట.

శేష: గట్టివాడినేనయ్యా కామునూ-నిన్ను అమాయకువంటుంది మీ ఆవిడ!

నేత: నేనేం అనలేదు. మీరే చెప్పారు: పదండి-బోర్డు కడదాం. [చుట్టూ వీడి వెళ్ళు నడుస్తూవుండగా-ఉపాలైన నేపథ్య సంగీతం వినిపిస్తుంది. తర్వాత, కామేశ్వర రావు, సీతమ్మ లోపలికి వస్తారు. కామేశ్వరరావు చేతిలో షోర్టు వుండదు. కొన్ని రోజులు గడిచాయని చెప్పడానికి లైటింగ్ లో చిన్న మార్పు చెయ్యవచ్చును. లైట్

“డిమ్” కావచ్చు; లేదా రంగు మారవచ్చు. సంగీతం అలా వినిపిస్తూనే వుంటుంది సీతమ్మ ఆ రంగస్థలానికి కుడి చివరన వుంటుంది. ఆ సమయంలో ఎండరో ఆడ, మగా లోపలికి కూర్చో వస్తారు లోపలికి వచ్చిన తర్వాత-మాట ఏమీ వినిపించదు. అంతా మూకావినయం. కొందరు స్త్రీలు సీతమ్మను చుట్టుముట్టి, ఏదో అడుగుతూ వుంటారు. ఆమె సమాధానం చెబుతూ ఉంటుంది. కామేశ్వరరావు ఏదో ప్రశ్నించడం, వచ్చినవాళ్ళు సమాధానాలు చెప్పడం-అతను పుస్తకంలో రాసుకోడం కాస్తేవు జరుగుతుంది. అందరూ ఇట్లు మాకు ఇవ్వాలంటే, మాకు ఇవ్వాలన్నట్టుగా అభినయంచేసి వెళ్ళిపోతారు. సీతమ్మ కూడా లోపలికి పోతుంది. ఒక యువకుడు మాత్రం కామేశ్వరరావు పక్కగా నిండుగు వుంటాడు. కామేశ్వరరావు నోట్ పుస్తకంలో రాసుకుంటూ వుంటాడు “లైటింగ్” ఏకా షూర్క దశకు “లైట్”గా వచ్చేస్తుంది నేపథ్య సంగీతం ఆగిపోతుంది]

కామే: మీ పేరు, మీ ఉద్యోగం?

నేత: పేరు సత్యనారాయణ, ఉద్యోగం ప్రభుత్వంలో పెద్ద గుమాస్తా.

కామే: కూచోండి.

నేత: పర్వాలేదులేండి ఇంటర్వ్యూలో నిలబడ వుండాలి.

శామే బాగా చెప్పారు మేము మీ దగ్గరికి పనిమీద వచ్చినప్పుడు, చేతులు కట్టుకుని నించుంటాం ఇప్పుడు మీరు నించున్నారు అంతేలేండి-అవసరాలు అలాంటివి ప్రభుత్వంలో వున్నారంటే, సంపాదన ఎలా వుంటుంది?

సత్యం: పర్వాలేదు నెలకి పదిపాతు వందలు చేతికొస్తుంది.

శామే ఇతరత్రా...?అదే, ఈ చేతికి?

సత్యం: ఇతరత్రా...పెద్ద అవకాశం లేదు. ఐనా స్వతహాగా మేము కాస్త వున్నవాళ్ళం అంచేత డబ్బు ఇబ్బంది వుండదు.

శామే: పిల్లలెంతమంది?

సత్యం: ఒకడే ఒక అబ్బాయి.

శామే: అబ్బాయి వయసు?

సత్యం: ఆరేళ్ళు.

శామే. భార్యసంగతి చెప్పలేదు.

సత్యం భార్య వయసు అబ్బాయి వయసు కంటే ఇరవై ఏళ్ళు పెద్ద. నావయసు కంటే ఆరేళ్ళు చిన్న.

శామే చిక్కు ప్రశ్నలూ వుండేమిటి?

సత్యం: చెప్పుకోండి చూదాం. పోనీ...

నా వయసు 32. ఇప్పుడు చెప్పుకోండి చూదాం,

శామే. చూడు నాయనా, సత్యనారాయణ! ఇలా చిక్కు ప్రశ్నలూ లెక్కలూ నాకు అక్కర్లేదు. అసలు నీ భార్య వయసు అడగలేదు. (ఆలోచించి) ఓహో-అంటే నీ భార్య వయసు...నీ భార్య వయసు...ఇరవై ఆరేళ్ళు...అంతేనా?...

సత్యం. సరిగ్గా చెప్పారు!...సార్, మాది పరిమిత కుటుంబంకన్న చిన్న కుటుంబం సార్...మాయింట్లో మేం ముగ్గురమే. (గణగణ పాఠం వచ్చి చెప్పిపట్టు చెబుతాడు) మావారు అల్లరి చెయ్యడు. మా అవిడకి సంగీతం రాదు. నాకు పేటాట, తాగుదూరేవు మా యింట్లో పటాలు లేవు. మేకులు లేవు నీళ్ళు సక్కువగా అప్పు చెయ్యం ప్పొనాలు ఒంటి పూటకే. దగ్గర బంతువులు ఎవరూకావు. అంతా దూరంలో వున్నాడు.

శామే: రాల రాల! ఎందుకింత దంభకం?...అమ్మీ అవసరం! ఓరి నీ కొడుక్కే మంచి బుద్ధి రానూ-ఎంత గడగడా వచ్చజెప్పావయ్యా-పాఠం వదులు కొచ్చినట్టా!

సత్యం: ఎలాగైనా ఇల్లా నా కివ్వండి సార్...

శామే: అది ఇప్పుడే చెప్పలేను బాబూ...నీలాంటి వాళ్ళు చాలామంది వున్నారూ. ఈ దరఖాస్తులన్నీ పరిశీలించి -చూగు రోజుల్లో వాయం చేస్తారు.

సత్యం కావాలంటే కలెక్టర్ గారి దగ్గర్నుంచి, మంత్రిగారి దగ్గర్నుంచి నీపాత్రు ఉత్తరం తీసుకురమ్మన్నా తెస్తానుసార్

కామ: అవన్నీ నా దగ్గర పనిచెయ్యవు నేను చాలా స్త్రీక్షు. అలాంటి వేషాలువేసి, ఇవ్వమన్న ఉపయోగించాలని చూస్తే మాత్రం చస్తే ఇల్లు ఇవ్వను ఆ...నీకు పోలీసు వాళ్ళతో సంబంధాలున్నాయా?

నత్య: అంటే అరం కాలేదు సార్...

కామ: పెద్ద పోలీస్ ఆఫీసర్ ఎవరైనా తెలుసా అని?

నత్య: తెలీదు సార్ మా స్వస్థం లో అయితే, ఒక కాన్స్టేబుల్ తో పరిచయం అయింది అదీ చిన్నప్పుడు. సైకిల్ కి లైట్ లేవని పట్టుకున్నాడు; ఇక్కడ ఎవరూ అంతగా తెలియదు

కామ: (రాసుకుంటూ) దొంగలతో సంబంధాలున్నాయా; లేదా, మీ స్నేహితుల్లో చుట్టాల్లో ఎవరైనా దొంగతనాలువేసి జైలుకెళ్ళిన వాళ్ళున్నారా?

నత్య: ఎవరూ లేరుసార్ స్వాకంత్రిత్య పోరాటంలో మాత్రం మా తాతగారు జైల్లో కొన్ని రోజులు వుండేవారట.

కామ: అది ప్రశ్నల్లో లేదు-అనవసరం!

నత్య: సరేసార్...సార్, ప్రశ్నావళి ఇతికా వుందా...అయిపోయిందా?

కామ: ఐనట్టే. ఏం?

నత్య: ఒక్క ప్రశ్న నేను మిమ్మల్ని వెయ్యాలి. అది వెయ్యకుండా, మీ ప్రశ్నలకి సమాధానాలు చెప్పడం వేస్టు.

కామ: ఏమిటా ప్రశ్న?

నత్య: ఇంటికి అద్దె ఎంత సార్?

కామ: ఆరు వందల యాభై కరెంటు మీరే కట్టుకోవాలి.

నత్య: తుది సరే ననుకోండి-ఈ ఆరు వందల యాభై నెలకా లేక...

కామ: సంవత్సరానికి! ఏమిటయ్యూ నీ అవగడం? వెంకికాక అరుకెల్ల కనుకుంటున్నావా?

నత్య: నేను పదిహేను రోజుకేమో అగుహుకు సార్. చాలా చవగ్గా వుంది అద్దె రెండు పెద్ద గదులు, వంట ఇల్లు బెడ్ రూమూ, బాత్ రూమూ అన్నీ కలిపి ఆరు వందల యాభై అంటే, ఈ రోజుల్లో చాలా చవక సార్ ఎంపూనీ సార్, అంత తక్కువ?

కామ: నారేటిది అంతకంటే నాకు పెద్దాక లేదు గనక.

నత్య: అక్కామ్మ ఎంత ఉవ్వాలి సార్?

కామ: ఒక్క నెలదె-

నత్య: నిజంగానాసార్... (అకని కాళ్ళ మీద పడుతూ) సార్, ఎలాగైనా నాకి ఇల్లు ఇప్పించండి సార్...మీమేలు మరచి పోయి పిల్లలు-సారీ, పిల్లలుగలవాకిని మీ కెంకో సహాయంగా వుంటాను. బజారెళ్ళి వంకాయలు తెచ్చి పెకతాను. మా ఆవిడ చేత, మీ ఆవిడకి వంటసహాయం చేయిస్తాను. మీరు ఎక్కడికైనా వెళ్తే కుక్కలాగా

మెడకి గొలుసు కట్టుకుని: మీ గుమ్మం దగ్గర కావలా వుంటాను. ఎలాగైనా నాకే ఇప్పించండి ఇల్లు గలాయనగారూ:

కామే చెప్పాను గదండీ చూడాలి అన్నీ పరిశీలించి అప్పుడు చెప్తారు నాలుగు రోజులు డ్రైమిష్యండి. ఏమాత్రం అవకాశం వున్నా మీకే ఇవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తాను. మీ అడ్రసు ఇచ్చారా?

నత్యో ఇదిగో సార్-నా కార్డు (విజిటింగ్ కార్డు ఇస్తాడు)

కామే బావుంది ఎక్కడ వేయించారు కార్డు?

నత్యో ఈ డిజిటల్ సార్...ప్రింటరు నాకు తెలిసినవాడు మీకు ఓవెయ్యకార్డులు వేయించమంటారా సార్-

కామే అదే, అలాంటి సమస్యాలే-చేస్తారని మొహమాట పెట్టకూడదూ అన్నాను [వీచి వేపుకుంచి శేషయ్య వచ్చాడు అక్కడ నిలబడి చూస్తున్నాడు కొన్ని రోజులు గడిచాయి గనక, అతని జుట్టా మారవచ్చును]

నత్యో లేదు సార్...బావుందని మీరు మెచ్చుకుంటేచూ-మీకూర్కడా ఇలాంటి కార్డ్స్ వేయించాలని ముచ్చట పడ్డాను-ఐతే, వస్తాను సార్! మా ఆవిడని అబ్బాయిని తీసుకుని నాలుగు రోజులు పోయాక వస్తాను సార్...గృహలక్ష్మిగారిని దర్శించు కోవాలి

కామే మీరు రాకూడదు! నేనే మీ అడ్రసుకి జాబు రాస్తాను

నత్యో తప్పకుండా రాయండి వస్తాను సార్...నమస్కారం- (వెళ్ళడానికి వెనక్కి తిరిగాడు శేషయ్య కనిపించాడు) సార్...మీరింక ఇల్లు అడగనవసరం లేదు తొంద్రెపాళ్ళు నా కిచ్చేసినట్టే మీరు వెళ్ళిరండి

కామే ఓరి నీయింట ముత్యాలవార కురవా! ఆచుర ఇంటికోసం రాలేమే నాయనా నా మిత్రుడు-శేషయ్య ఇల్లు అడైకిమ్మని సలహా ఇచ్చిన పరోపకారి. మీ నిర్ధారణకు లకు పునరావాసం కల్పిస్తున్న పదవిలేని ప్రజోపకారి!

నత్యో ఆహా! మీకు నా జోహార్లు! రికమెండేషను పనికిరాదు గనక నోరెత్తకుండా నిష్క్రమిస్తాను- సెలవు (వెళ్ళాడు)

శేష. వస్తూ, ఆ...మాంచి పట్టుమీద వున్నట్టుంది గ్రంథం! పెద్ద ఆపీసరు పోజులో, ఇంటర్వ్యూలు ఘనంగా జరిపిస్తున్నావు-పో, నీ జాతకానికి తిరుగులేదు!... ఇప్పటికి ఎన్ని దరఖాస్తులొచ్చాయి?

కామే లెక్క పెట్టలేదు శేషయ్య-ఉండొచ్చు-60, 70 కూడో

శేష బావుంది సీతమ్మా...ఎక్కడ గృహలక్ష్మిదేవి-

కామే ఇంకెక్కడుంటుంది పాక గృహలక్ష్మిదేవి-అక్కడే

శేష. అయితే, కావీ అడక్కుండానే వచ్చేస్తుందన్నమాట సీతమ్మా!-నేవచ్చా!

కామే: (నవ్వి) కూడో శేషయ్య-నువు తిరిగ్గా వున్నావంటే-ఈ దరఖాస్తులన్నీ

చూచాం

శేష అవస్థి ఎందుకయ్యా చూడం?...నీకు నచ్చినవాడెవడో వుంటాడు గదా-
వాడికిచ్చేయ్. ఐనా, చూశావు-నువ్వు అద్దె తక్కువ అనగానే అందరికీ ఆశ్చర్యంగా
వుంది! వియ్యంధర ఒక్కసారి కిలో పావలాకి పడిపోయినట్టు ఓలపుతున్నారు!

కామే: బాగా చెప్పావు న్యాయ ధర్మాలకీ, పరోపకార చింతనకీ స్థానంలేని ఈ
కాలంలో ఇలాంటిది విడ్డూరంగానే కనిపిస్తాయి మరి!

నీత (కాఫీతో వస్తూ) ఇదిగో శేషయ్యగారూ: (ఇచ్చింది) మళ్ళీ ఏమైనా దొంగ
తనాలు, దోపిడీలూ...నిన్నా మొన్నా...అన్నట్టు ఆ దొంగల ఆచూకీ ఏమైనా తెల
సిందా?

శేష ఏమీ తెలీలేదు. పోలీసులు పాపం గాలిస్తూనే వున్నారు: కుక్కల్ని తిప్పు
తున్నారు. అంతర్రాష్ట్ర పోలీసు కాఖలకి వైర్లెస్లు ఇస్తున్నారు...వ్యాన్లు వేసు
కుని ఊరూ ఊరూ తిరుగుతున్నారు. దొంగమొహంలా కనిపించిన వాళ్ళందర్నీ
నిలవేసి అడుగుతున్నారు...ఎన్ని తిప్పలు పడుతున్నా దొంగలు దొరికినట్టు లేరు:

కామే: దొంగలు దొరుకుతారటయ్యా-అసలే దొంగలు! ఎందుకూ-ఇప్పుడు బుద్ధో
చ్చింకిగా-మన జాగ్రత్తలో మనం వుంటున్నాం: రమ్మను ఏ దొంగ వస్తాడో మా
యింటికి!

నీత బావురది మీరు, మీ కోరికలూ...కాఫీ తాగినట్టు లేదు, వేడి ఎక్కువగా
వుండా శేషయ్యగారూ?

శేష, లేదమ్మా. ఐస్ బాటర్లలా వుంది. పంచదార వెయ్యలేదు గావును, చేమూ
వుంటే అవస్థ పడుతున్నాను.

నీత నా మతి మండింది-ఇదిగో. ఈయనకి చక్కెర లేకుండా కలపకం అం
వాటు గదా-ఆ అలవాటులో మరచిపోయి వుంటాను. ఉంకంకి, చక్కెర. తెస్తాను.

శేష అక్కర్లేదమ్మా-ఈ సారికి గుటక వేసేస్తాను-కాస్సేపు పోయక వేకిగా,
చక్కెరవేసి తెచ్చి ఇట్టువుగాని-ఉంటానే, ఓ-అరగంట! (టక్కున కాఫీ! టంబ్లర్లెత్తి
గొంతులో పోసుకుని, టంబ్లర్ ఇచ్చేశాడు) సీతమ్మ లోపలికి వెళ్ళింది)

కామే, సరే, శేషయ్యా- రేపట్టుంచి ఇంటర్వ్యూలు ఆపేస్తున్నాను. ఈ సాయం
కాలానికి బోర్డు ఎత్తేస్తాను. చాలు-ఈ వచ్చిన వాళ్ళలో మంచి వాళ్ళని ఎప్పుడం
టాను బోర్డు వున్నంతకాలం-ఎగబడుతూనే ఉంటారు-ఎన్నికయిన అభ్యర్థికి ఎట్లుంది
కబురుచేసి పిలిపించి, భాయం చేస్తాను.

శేష ఎట్లుంది ఆదివారం. మందిరోజేనా చూడు!

కామే ఆదివారం మందిరోజే. అందుకనే ఆరోజు అందరికీ సెంపు. ఈ మన ఆడి
సుకి మాత్రం సెంపులేదు-అవాళ రమ్మని అద్దె అవ్వాళ్ళు పుచ్చేసుకుంటాను.

శేష కామునూ-నాదో చిన్నమాట. మాట అనుకో, మరవి అనుకో-మరేం ఏడు
ఈ లెస్సరో వాడు బాగా తెలివివ్వు వాడొకడున్నాడు. పాపం, ఇల్లావారికి దొరక్క
చెట్టుకింద కాలవేవం వేస్తున్నాడు. మంచివాడు, చిట్టోగి. అకాశం, రత్న. రంజీ

తమ్ములూ, భార్య, ఇద్దరు ప్రియ-అంటే! అతనికిగాని నువ్వూ ఇల్లు ఇస్తే-నాకు మహాపకారం చేసినవాడివవుతావు

శామే ఓరినీ ఇంటి ముందునుంచి వీధి చివరివరకు పిండి ముగ్గులు పెట్టాలి నిదానంగా, తమాషాగా రికమెండేషన్ చేశావె-ఆహా! మాడు శేషయ్య-ఒక ఆదర్శాన్ని ఆత్మనీ నమ్ముతున్న వాడిని-స్వపర భేదాలు చూడకుండా, నిజాయితీ గల వాడికి నాకు నచ్చిన వాడికి ఇల్లుఇవ్వాలని తీర్మానించు కున్నాను ఇల్లు అద్దెకిమ్మన్న సుహామీదే దినా, ఫలాలా వాడికే ఇమ్మన్న సలహా మాత్రం నేను తీసుకోను! నన్ను ఈ ఆదివారం వరకైనా నిజాయితీగా ఎతకనీ!

శేష భేష్! నా పరిక్షలో నెగ్గవురా కాముగూ! సరదాకి, నువ్వు ఏమంటావో చూదామని, చిన్న బెస్టు పెట్టాను నువ్వు జారతావేమో అకుకున్నాను-లేవు, నిలబడ్డావు-నిజాయితీకి మారుపేరులా నిటారుగా నిలబడ్డావు-నీకు నా అభినందనలు! (షేక్ హాండ్ చేశాడు)

శామే నీకు నా కృతజ్ఞకలు [ఇద్దరూ సవ్యకుంటూ వుండగా "లైట్స్ ఆఫ్" అవుతాయి తిరిగి లైట్స్ వెలిగే సరికి-ఆరంభంలో వున్నట్టుగానే మూలపున్న డేబుల్ మీద ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో ఉంటుంది ముందు వినిపించిన పాదేవినిపిస్తూ వుంటుంది స్టేజీమీద ఎవరూ వుండరు కాస్సేపటికి వీధివేపు నుంచి శేషయ్య వస్తాడు]

శేష కాముగూ! సీతమ్మా మళ్ళీ వీళ్ళ తలుపులు తెరిచేశారు, రేడియోలో పాట వినిపిస్తున్నారు వీళ్ళకి మతులుండవు (వెళ్ళి ట్రాన్సిస్టర్ ఆఫ్ చేస్తాడు) కామేశ్వర్రావూ-కాముగూ!

శామే (నీరసంగా వచ్చాడు లోపల్నుంచి) కూడో శేషయ్య!

శేష: గుడ్ మార్నింగ్! మళ్ళీ తలుపులు తెరిచేసి వుంచుతున్నారు-రేడియో భక్తి రంజనితో ఇతరులకి స్వాగతం పలుకుతున్నారు-జాగ్రత్తగా వుండండయ్యో!

శామే కూడో-కాఫీ తెప్పిస్తాను

శేష వద్దులే ఇప్పుడే తాగాను ఇంటి దగ్గర తాగి బయల్దేరాను - మళ్ళీ మీ గుమ్మం ఎక్కుతూ ఎంచుకేనా మందిదని హోటల్లో కూడా తాగాను ఆ, ఏమిటి సంగతులు?

శామే సంగతులేమిటయ్యో-అంతా తారుమారై పోయింది! ఇంత మోసపు ప్రపంచం అనుకోలేదు సుమా-దాని చుట్టూ మనిషి ప్రదక్షణలు చెయ్యాలి!

శేష ఏం చేస్తాంటే-తప్పంతా మరది మరీ న్యాయానికిపోతే, ఇలాగే ఒరుగుతుంది రోజుల్ని బట్టి మనమూ ప్రవర్తించాలి, మెనుబుకోవాలి అసలు బోర్డు కట్టడంతో వచ్చింది చిక్క-ముందండరూ మాకిమ్మంటే మాకిమ్మని తండోపతండాలుగా ఎగబడ్డారా-ఎవడో నండేహం లేవదీశాడు ఈ రోజుల్లో ఇల్లు అద్దెకిస్తాం అని వుండేనా బోర్డు కడకాదా-అని అంటేత, అందులో ఏదో వుందన్నాడు నాకు తెలియక కాదోకదా వాడు కూడా ఆ మాటే అన్నాడు "ఇల్లు ఎవరూ అద్దెకు ఇవ్వరు,

ఇచ్చే వాళ్ళున్నా గుట్టు చప్పుడు కాకుండా, ఎవరికో ఇచ్చేస్తారు-అంతేగా, ఇలా భోతు కడతారా? బోర్డు కట్టాంటే, అక్కడేదో లోపం వుంది-” అన్నాడు కామే వాడి మొహంలో వుంది లోపం నిశ్చయంగాంటే ఇల్లు నిశ్చయంగాంటే ఏదీ! పది కాలాపాటు తిరిగితే మాత్రం, దొరుకుకుంటిటయ్యా శేషయ్యా-ఈ ప్రాంతంలో ఇంత చవగ్గా ఇల్లు?

శేష అదీ-అదొకటి కొంప ముంచింది అదై వస్తాంకు వంతులో, వెయ్యి రూపాయలో చెప్పవలసింది ఏదో రేడియో రేట్లలాగా, గడియారం రేట్లలాగా ఆకువం దల యాత్రై ల పాయలన్నావు ఇంకాయం-ఆకు వందల నలభై తొమ్మిది రూపాయ ఎనభై పైసలన్నావు కామ చచ్చినవాళ్ళ అడిరిపోయి పారిపోయే వాళ్ళ!

కామే నిజమే గుమ్మంలో నిలబడి వీధిలో వెళ్తున్న వాళ్ళని నలుగుర్ని పిల్చి, బోజనం పెతతాం రమ్మను-ఒక్కడుగాను “ఏ విషయం కలిపి పెతతానా వుంది అని పారిపోతారుగాని, చస్తేరారు పూర్వపు రోజులా ఏమిటి-ఉచిత బోజనాంకీ, ఉచిత కాపీంకీ!

నేత (కామే వట్టుకుని వస్తూ) గొంతు వినిపించింది శేషయ్యగారూ-మళ్ళీ మీరు పింపడం ఎందుకని, నేనే తీసుకొచ్చేశారు కాపీ తీసుకోండి

శేష వద్దమ్మా ఇరవై నిమిషాల్లో రెండు సార్లయింది అప్పుడే

నేత అయ్యో-మీ కోసం అని ప్రత్యేకంగా వేడిగా, చక్కెరవేసి బాగా చేశావ శేషయ్యగారూ-వద్దనడం ఆశ్చర్యంగా వుంది

కామే ఇప్పుడే అన్నాస్తే-ఈ రోజుల్లో ఉచితంగా బోజనం పెతతారన్నా, కాపీ బాగా కలుపుకొచ్చాను తాగమన్నా-అనుమానిస్తారనీ

శేష అబ్బెబ్బెబ్బె, నాకా అనుమానం ఏమీ లేదయ్యాయ్ ఎన్నిసార్లు మీ యింటి కాపీ తాగలేదు గనక! సరే, ఇవ్వమ్మా-నీ మాట ఎందుక్కా-దవాలి (కొద్దిగా తాగి) ఆహా, కమ్మగావుంది వద్దన్నప్పుడు, నువ్వూ తీసుకెళ్ళి పోయివుంటే-గొప్ప కాపీని పోగొట్టుకునే వాడిని:

కామే ఓరి నీ కళ్ళు వృద్ధాప్యంలో కూడా చక్కగా కనపడాలి ఎక్కడి కక్కడికి ఏదో మాట అంటావు!

నేత చూశారా, శేషయ్యగారూ! ఇల్లు ఇస్తాం అని బోర్డు కట్టిన నిమిషాల్లో వచ్చి మీద పద్దారా-నిన్న ఒకావిడ గుళ్ళో కనిపిస్తే ఆడిగాను-“ఏమ్మా-ఇల్లు అడిగార గదా, ఏంచేశారు?” అని ముర్రట్లో ఏదో దోషం వుందని అందుకనే ఇల్లు చవగ్గా ఇస్తున్నామని అవిడతో పక్కింటావిడ చెప్పిందట అంచేత, “ఇంకో ఇల్లు చూసు కుంటున్నాం అంటే అనీ నాజుగ్గా తిప్పుకుంటూ నన్ను ఈసడిస్తూ వెళ్ళిపోయింది

కామే ఇదొకటి! అజ్ఞమైన ఈ ఇంటి దోషం వుండా-ఎంతమాట-వీళ్ళ ముఖం మీద వృద్ధ రేఖలురానూ!

శేష అయితే ఆర్పాటం, హంగామా అంతా దీపావళి టపాసులాగా తున్నుమని

పోయిందన్నమాట-చిత్రే, ఎవరూ మళ్ళీవచ్చి అడగనట్టేనా:

కామే నట్టే అనుగుణామని వచ్చినా, గుమ్మంలో ఎవరో కనిపించి, ఏదో చెప్పేస్తున్నారు: వచ్చినవాళ్ళ పారిపోతున్నారు ఇహ ఈ ఇంటికి అద్దెకెవడూ రాడు, దొంగ భయమూ తప్పదు!

శేష ఇదేమిటి కాముడూ, ఇలా జరిగింది-చాలా విచిత్రంగా వుంది ఒకవేళ దొంగవెదవ తెవరయినా, వీధి చివర పొంచి వుండి, వాళ్ళే ఇలాంటివన్నీ పుట్టిస్తున్నారేమో-

వేళ నిజమే కావచ్చు శేషయ్యగారూ: నిన్న గుడికి వెళ్ళానా-ఇద్దరు వెదవలు నన్ను చూశారు ఏవో సైగలు చేసుకుని, గబగబ పరుగెత్తారు ఒకవేళ, మనయింట్లో ఎవరూ లేరు అనుకుని, దొంగతనానికే బయల్దేరి వుంటారు! తీరా వచ్చేసరికి గుడిలో వినాయకుడిలాగ ఈయన కూతుని వుండడం హాసి వుంటారు

శేష కావచ్చునమ్మా ఏదైనా కావచ్చు ఈ రోజుల్లో ఫలానాది జరుగుతుంది ఫలానాది జరగదూ అని చెప్పడానికి లేదు: ఏ క్షణంలోనైనా, ఏదైనా జరగవచ్చు కామే ఆ రోజు వచ్చాడు చూడు, ఒక యువకుడు, గవర్నమెంటులో ఉద్యోగం అన్నాడు-ఎలాగైనా ఇల్లు ఇవ్వమని కాళ్ళావేళ్ళాపడి ప్రాచేయపడ్డాడు-అతనికి కబురు చేశాను రమ్మని చూద్దాం, అతనువస్తే ఎగిరి గంటేసి తీసుకుంటాడు అతనికి మళ్ళా ఎవరూ లేనిపోని విషయాలు చెప్పకుండా వుండా!

శేష చెప్పినా అతను నమ్మే మనిషిలా కనిపించ లేదలే నాకు ఖచ్చితంగా అతను తీసుకుంటాడు

కామే ఇల్లు బావుందని మురిసిపోయాడు, అద్దె ఇంకా బావుందని సంభరపడి పోయాడు ఆలాంటి వాడికిస్తే పుణ్యం, పురుషార్థమునూ, [సత్యనారాయణ వస్తాడు] సత్య (వస్తూ)నమస్తేసార్! నా మీరు సత్యనారాయణ

కామే (లేచి) ఆ రండిరండి సమయాని కొచ్చారు నా కబురు అందిందన్న మాట చూడండి, దరఖాస్తులన్నీ చూశాను, పరిశీలిండాను-మీ కంటె యోగ్యత గల వాళ్ళు ఇంకా కొందరు కనిపించారుగాని, ఎందుకులే వాళ్ళతో మనకి-పోసిపాపం ఎంతగానో అడిగారు సత్యనారాయణగారనీ-మీకు కబురు చేశారు మీరు ఎప్పుడు దిగుతారో ఆలోచించి, అడా-న్ను కట్టేసి, దిగిపోవచ్చు

వత్సో క్షమించండి కామేశ్వరరావుగారూ-నా కంటె యోగ్యత గలవాళ్ళు వున్నారన్నారు చూడండి-వాళ్ళలో ఎవరికైనా ఇచ్చేయండి ఇల్లు:

ముగురూ అదేమిటి?

వత్సో నా కొద్దులెండి మీరు రమ్మని కబురు చేశారు గనక! వచ్చానుగాని ఇంది కోసం రాలేదు!

కామే ఆః

వత్సో అవును సార్! మీరు పెద్ద మోసగాళ్ళు సార్ ఆ మాట నాకు అప్పుడు

అరం కాలేదు.

శాప ఏమిటన్నావు-ఏమిటన్నావు-నేను, నేను మోసగాడినా
నేత జాగ్రత్తగా మాట్లాడు నాయనా-ఇంత వరకు మా ఆయన్ని పట్టుకుని
అలాంటి మాట అన్నవాడెవరూ లేడు!

శేష ఏదో నీ డబ్బు తినేసి నట్టు, నిన్ను అన్యాయం చేసినట్టు మాట్లాడతావేమిటి-
తప్పు:

నత్య, తప్పేం కాదుసార్: ఇంటినిండా బోలెడన్ని లోపాలు వుంచుకుని ఆవన్నీ
కమ్మేసి ఇల్లు చవగ్గా ఇస్తున్నట్టు, అడ్వాన్స్ ఓక్క నెం దే పుచ్చుకుంటున్నట్టు
నాటకం ఆడడం మోసంకాదూ!

శాప: నాటకం ఏమిటయ్యా నాటకం, మోసం? మర్యాదగా మాట్లాడు
నత్య అయ్యా-ఉన్నమాట, నేవిన్నమాటా చెప్తాను వినండి. మీ యింట్లో
దెయ్యాలు తిరుగుతున్నాయట:

అంశా. ఆ!

నత్య కొన్ని సంవత్సరాలక్రితం ఈ ప్రాంతం అంతా శ్వశానం అనీ, దరిమిలా
అది, ఇలా పేటగా మారిపోయిందనీ, అయినా కొన్ని ఇళ్ళలో దెయ్యాలు భూతాలూ
ముందు గూళ్ళు కట్టుకుని తర్వాత గట్టి పౌండేషన్లు వేసుకుని పాతుకుపోయాయనీ
అలాంటి ఇళ్ళలో మీయిల్లే ముఖ్యమైందనీ అంకుకనే మీరు, ఎవ్వరూ మీ యింట్లోకి
రాకపోతే, చివరికి ఈ ఎత్తు ఎత్తారనీ నమ్మకం వున్న మనుషులు చెప్పారు

నేత ఎంతమాట ఎంతమాట! మా యింట్లో దెయ్యాలూ భూతాలూనా? నిషేపం
లాంటి ఇల్లు! ఒక్కనాడు ఒక్క దున్నున్నం రాలేదు, ఒక పీడ వాలలేదు. అమ్మి
కళతో వెలిగిపోయే ఈ ఇంటిని పట్టుకొని భూతగృహం అంటావు

నత్య: అదేనమ్మా-నేను ముందు అలాగే వాదించాను అలాంటిదేమీ లేదని భ్రమ
కల్పించడానికే మీరు, నిత్యం గుమ్మానికి మామిడి తోరణాలు కట్టడం, గడపకి
పసుపు కుంకుమలు పెట్టడం-ముగ్గులు వెయ్యడంవట! ప్రతివాడూ ఈ ఇంట్లో దోషం
వుందనే అంటున్నారు. అలాంటిప్పుడు తెగించి నేనెలా రాగలను చెప్పండి!

శాప: ఓరి ఈ మనుషుల నోళ్ళలో మట్టి ముద్దలు కొట్టా-చూశావా శేషయ్యా
లోకం ఎలావుందో! మంచికి, నిజాయితీకి స్థానం లేదయ్యా!

నత్య నిన్ననే మీయింటి సంగతి మీవసతులూ వివరాలూ అన్నీ ఇంకో స్నేహి
తుడికి చెప్తే-ఎవరైతే నా మేడమీద ఆత్మహతా చేసుకుని చచ్చిపోయి వుంటారు,
అందుకనే ఇన్నాళ్ళూ అలాపడి వుంది అన్నాడు:

శేష నారాయణ నారాయణ!

శాప ఈ ఇల్లు కట్టిన లగామును, ఇక్కడ ఒక చావు కూడ సంభవించలేదు.
మా పూర్వీకులు ఎక్కడెక్కడో మరణాలు పొందారు మాతండ్రిగారు ఆసుపత్రిలో
పోతే, ఆక్షవాన్నయినా ఇంటికి తీసుకు రాకుండా అట్టుంచి అదే తీసుకు వెళ్ళిపో

యాము అంతటి శుభప్రదమైన ఇల్లు ఇది!

నేత ఎప్పుడూ నేను పూజలు, ప్రతాలు చేస్తూనే ఉంటాను శుక్ర శని వారాలయితే మా యిల్లు గుడిలాగా కళకళ లాగుతుంది

సత్య మనం ఎన్ని పూజలు, ప్రతాలు చేసినా కూడ శనిదేవత తాండవిస్తూవుంటే వాటి ఫలితం ఏం ఉండదమ్మా-

శేష అంటే మీరూ నమ్ముతున్నారన్నమాట!

సత్య ఇంతమంది ఇన్ని రకాలుగా చెబుతూవుంటే, నమ కుండా ఎలా వుంటా నమ్మా కోరికోరి నా కుటుంబాన్ని తెచ్చి, ఈ యింటికి బలిచేస్తానా ఎవడైనామొంది వాడిని చూసుకోండి! (వెళ్ళబోతాడు)

కామే ఇదిగో సత్యనారాయణా-ఇలాంటి పుకార్లు లేవదీసిన వాడెవడో వాడి పేరు అడ్రసూ చెప్పగలవా?

సత్య ఒకరూ ఇద్దరూ-ఒకరెవరైనా ఒక మాటంటే? తక్కినవాళ్ళు అవునవు నంటున్నారు! ఏమైనా, నిప్పులేకుండా పొగరాడు! ఇది తెలుసుకోండి అన్నట్టు మీకు ఆ రోజునా విజిటింగ్ కార్డ్ ఇచ్చారు-అది తిరిగి నాకు ఇచ్చేయగలరా-నాదగ్గర కార్డులు అయిపోయాయి!

కామే, ఆ కార్డు బావుందని మెచ్చుకున్నాను గదూ-

సత్య అవునండి!

కామే అందుకని దానికి చక్కగా ఫ్రేమ్ చేయించి బెల్లియమ్ ఆద్దం బిగించి మేడమీద గోడకి వేల్డడడిశాను- వెళ్ళితినుకోండి

సత్య (భయంగా) మేడమీదా... వద్దలెండిసార్, వస్తాను (వెళతాడు)

కామే విజిటింగ్ కార్డు-విజిటింగ్ కార్డు!...వీడి భయం సప్తసముద్రాల పాలు కానూ . దయ్యాలట, ఆత్మహత్యలుట, శనిదేవతలట-హం! శేషయ్య మొత్తం పతకం మార్చేస్తున్నాను ఈ ఇంటికి అద్దె రెండువేలు, అవ్వాన్స్ సంవత్సరానికి ముందే ఇవ్వాలి బోర్డరాయను, పేవర్లలో వెయ్యను! రమ్మను ఎవడొస్తాడో—

శేష ఇప్పుడింక లాభంలేదు కాముడా! చెయ్యిజారిపోయింది ఒకసారి ఒక మచ్చ పడిపోయిన తర్వాత, నువ్వు సన్ని త్రిముంతో రుద్దినా ఆ మచ్చ మాసిపోదు!

కామే. సతే, అంతేనంటావా!

నేత: అద్దె ఇంకా తగ్గిస్తే?

శేష: అసలు ఈ పక్కకి ఎవడూ కన్నెత్తయినా చూడకు!

నేత: ఇదంతా ఇదిగో, ఈజీవ పతకంవల్ల వచ్చింది బోర్డు కడతాను-మనుషుల్ని ఇంటర్వ్యూలు చేస్తాను అది అంతా నాశనం చేసారు. ఏ స్పెషియాలికో ఓ మాట చెప్పివుంటే, ఈ పాటికి ఎవరో నిశ్చయంగా పెట్టి, వేలాలో ధిగిపోయి వుండేవారు; క్రయన చేసిన నిర్వహణకి ఏదవలో నవ్వాలో తెలియడంలేదు;

నేత: ఏం మత్తె చేసిందిమాత్రం తక్కువా? సంప్రదాయమైన కుటుంబాన్ని

చూడమన్నావు-స్థిలు లేకుండావుంటే మరీమందిదన్నావు-ఎవరికి చెప్పొద్దు అన్నావు-
నేను మరిచిపోయా ననుకుంటున్నావా-

శేష పోసి ఊరుకో కామేశ్వర్రావు! ఇప్పుడు మరలో మనం- నువ్వైతే నువ్వను
కోడంవల్ల ఏం ప్రయోజనం ఏం భయంలేదు ఇన్నాళ్ళూ ఎలా వున్నారో, అలాగే
హాయిగా వుండండి, ఏ భయమూ వుండదు

శావే: అంతేలే! దొంగ దొంగ అని భయపడితే, భయమే ఏదొంగ వస్తాడో
చూస్తాను పైర చుట్టూ ముళ్ళ కంచెలు కట్టింది గాజుపెంకులు దట్టింది, నాలుగు
వేటకుక్కల్ని కట్టి పడేశానంటే, తిక్క కుదుర్తుంది దొంగవెధవలకి: ఆహా...
ఈ ఇంట్లో శనిదేవత కాళ్ళకి గజ్జె కట్టుకుని పక్కన హారోనీవాడిని కూచోపెట్టుకుని
లాండవం చేస్తోందా- నిత్యం!...ఈ యింటికి చిల్లంగి పెట్టావా- చేతబట్టచేశారా. .
ఆహా. . ఏం మాటలు! ఏం మాటలు! వుకారువెధవలు. . వీళ్ళకి సరైన పాఠం
చెప్పనూ!

[పైర మేకమీద ఏదో దభీమని చప్పుడవుతుంది]

శావే ఏమిటయ్యా శేషయ్యా?

శేష ఏం వుండదులేవయ్యా- గాలికి తలుపుకొట్టుకుని వుంటుంది తలుపులు అపీ
మూసేసి, గడియలు వెయ్యరుగామీరు... నే చూసి వస్తానుండండి (వీధివేళ్ల
వెళ్ళాడు)

నీత ఏమండీ- నిజంగా నా కేదో లోలోపల భయంగానే వుండండి...

శావే దేనికి: పైర దొంగపడి వుంటాడనా-

నీత. కాదు: ఈ ఇంటికి ఏదైనా పీడ చుట్టుకొని వుండేమోనని:

శావే. ఓసి, నీ నట్టిల్లు పేడతో అలకా- నీకూ వచ్చిందీ:

నీత అవునండీ ఏమిటో, ఇంతమంది అంటూవుంటే, మొన్నట్టుంది నాకూ
లోలోపల సందేహం వట్టి పీడిస్తోంది... దాని ప్రభావం వల్లనేకాబోలు, మనం అను
కున్నదంతా తారు మారయింది:

శావే. అలా అంటావా- అందుకనే నేమోనే- ఈ మధ్య నా కన్నీ వెధవ కల
రొస్తున్నాయి:

నీత ఏం కలలవి? నాతో చెప్పారుకదా!

శావే ఆ, ఎందుకోలే చెప్పడం అని పూరుకొన్నాను-

శేష (వస్తూ) మరేంలేదురా కాముషి! నే చెప్పలా- తలుపు కొట్టుకొని వుంటుం
దని గడియవేసేసి వచ్చేశాను

శావే శేషయ్యా- మా అవిడకో అనుమానం వచ్చిందయ్యా నిజంగా ఈ యింట్లో
ఏదో పీడ వుందనీ-

శేష ఛా ఛా- అవేం మాటలు, ఇదిగో వులి అంటే అవిగోతోక అన్నట్టు!

నీత మా అయికి పీడకలలు వస్తునాయట శేషయ్యగారూ- చావు కబురు చల్లగా

చెప్పన్నారు:

శేష, ఏమిటయ్యా అవి ఎలాంటివి?

శామ, మా పిల్లలు లోజూ కలల్లో కనిపిస్తున్నారు. ఒకడు నీట్లో కొట్టుకుపోతున్నట్టు, ఒకడు మంటల్లో పడిపోతున్నట్టు - నే చెప్పలేననుకో!

నీత, నేను మీకు చెప్తావుంటే కొద్ది పారేకారు! ప్రతిరాత్రి మీరు నిద్రలో అరవడమే లేవితే లేవదు ఇహ శేషయ్యగారు, పిడుగులు వడ్డలు గురకలు .. ఉరుములు ఉరిమిరట్టు కలవరింతుంటే!

శామ ఏమిటో మరి, ఇదంతా చూస్తూవుంటే అనుమానంగానేవుంది! ఈ పిల్ల వెదవలు మమ్మల్ని వదిలేసి, దూరంగా ఉద్యోగానికి వెళ్ళిపోవడం, ఊషు సమాచారంతో ఉత్తరాలు రాయకపోవడం, రాసినా అవి సకాలానికి చేరకపోవడం .

నీత లింగు లింగుమని రెక్కలు తెగిర పట్టట్లాగా, మైమిద్దరం ఈ గూకు వడలకపోవడం . ఇదంతా దుష్టశక్తు ప్రభావమేమో!

శేష కావచ్చులే ఏదో దోషం వుండే వుంటుంది ఆ మధ్య మీకు ఆపరేషన్ జరగడం, ఈ మధ్య సీకమ్మ ఆరోగ్యం బాగులేక, బిల్లిలా మంచం పట్టడం- ఇవి కూడా మరి, దుష్పలితలే! ..

శామ అసలు, కొంతకాలంగా చూస్తున్నాను అనుకున్నదేదీ జరగడం లేవయ్యా తిదపతి కొండెక్కి, కలసీలలు సమర్పించకొందామని- రెండేళ్ళాయి అనుకొంటున్నాను- ఎప్పుడీకప్పుడు ఏదో ఒక అవాంతరం! ఆ మధ్య నాకు రావలసిన పెన్షను డబ్బులో పేచీలు ఉండిఉండి ఈ బొంగళనూలు చివరికి, ఈ ఇల్లు అడ్డకు పోకపోవడం, అందరూ తలోమాటా చెప్పడం! వూ - ఏదీకేకపోతే, ఇవన్నీ ఎందుకిలా అపసవ్యంగా జరుగుతున్నాయి?

శేష. ఆలోచించవలసిందే!

[ముగ్గురూ కొన్ని కణాలు, మానంగా ఆలోచనలో పడ్డారు]

శామ శేషయ్యా- నా కొకటి అనిపిస్తోందయ్యా కొంతకాలం పాటు ఈ ఇల్లు వదిలేసి, ఇంకెక్కడైనా వుంటే-

[-దగ్గరూ ఆగమ్యంగా సూస్తారు]

ఒక ఆరునెలలు చూస్తూ అక్కడ అన్నీ సవ్యంగానే వుండనుకో - ఇంట్లో దోషం వున్నట్టే లేదూ- అక్కడా ఇలాగే వుండనుకో - తిరిగి ఇంటి కొచ్చేస్తాం

నీత: ఆలోచన బాగానేవుంది గానీండి- ఇప్పటికివుండి మరకీ ఇల్లెక్కడ దొరుకుతుందండీ?

శామ: శేషయ్య చూస్తాడు, మనమూ వెతుకుతాం- అందరితోనూ చెప్తాం

శేష: అలా అందరితోనూ చెప్పావంటే ఇప్పుడున్న పుకారు భాయం అయిపోతుంది! ఇంట్లో ఊత ప్రేత పికాచాలు వున్నాయి గనకనే ఇల్లు బాళీచేసి, ఓనర్ల వెళ్ళిపోయారంటారు ఎందుకూ- మీ ఇద్దరికీ చిన్న వంటగది, ఓగదీవున్న ఇల్లుదాట-

నే చూస్తాను

కామే: తర్వాత ఇంకోటుంచయ్యో- కుటుంబాల వాళ్ళని మన యింటికి ఆద్దెకి రమ్మంటే, ఇలాంటి ఆక్షేపణలు చెస్తారుగాని- ఏ గవర్నమెంటు ఆపీసుకో, బ్యాంకుకో మొత్తంగా ఇచ్చేస్తాం అంటే కళ్ళకి అడ్డుకుని మరీ తీసుకుంటారు అందులోని నాలుగోవంతు డబ్బుతో మనకోచిన్న ప్రోరన్ దొరికికా చాలు!

నేల పోసింది-ఇల్లు దొరకలేదే అనుకోండి-పెద్దిబ్బాయి దగ్గరకి అమ్మాదాబాదు వెళ్ళిపోదాం వాడు ఎప్పట్నుంచో, ఇల్లు అద్దెకిచ్చేసి అక్కడికి వచ్చేయ మంటున్నాడు.

కామే ఇది బాగానే వుంది!

శేషయ్యా-లేవు సాయంకాంచుంచి ఒక్కరం కలిసి తిరుగుదామయ్యా వారం పది రోజులు చూదాం లేకపోతే, మా వాడిదగ్గరకి అమ్మాదాబాదు వెళ్ళిపోదాం

[బయటినుంచి "సార్" అని కేక వినిపిస్తుంది]

కామే ఎవరది?

బయటిగొంతు ఈ పైన మేడ ఫాళీగా వుంది-అద్దెకిస్తారని తెలిసింది ..ఆ విషయం మాట్లాడదామని-

కామే లేదు! ఫాళీలేదు . ఐపోయింది! వెళ్ళిరండి.

గొంతు అలాగాండి-వెళ్ళొస్తాను

కామే ఇలా వుంటాయి జాతకాలు మనం ఏదో నిర్ణయానికి వచ్చాము ఎప్పుడె వడో వచ్చాడు ఇల్లు కావాలని!

శేష ఆదేమరి, ఈ ఇంటి ప్రభావం!

[వీధిలో ఏదో అలజడి కేకలూ వినిపిస్తాయి]

కామే ఏమిటది? ఏమిటాగోం?

[దొంగ దొంగ పట్టుకోండి. పట్టుకోండి అని కేకలు వినిపిస్తాయి ఆ కేకలు అలా ఉదృతం అవునూ ఉంటాయి ముగ్గురూ భయంగా-విగ్రహాల్లా ఆలా నిలబడి అది చూస్తూ తర్వాత, త్వర త్వరగా సామాన్లు సర్దుచూ వుండగా]

—తెర—